

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 23060

**Vedartsanalyser på material från Västra Götaland,
Tanum, Lilla Anrås. L2022:2676 och L2022:2677**

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 23060

2023-07-25

Vedartsanalyser på material från Västra Götaland, Tanum, Lilla Anräs. L2022:2676 och L2022:2677

Uppdragsgivare: Annika Östlund/Kulturlandskapet

Arbetet omfattar sju kolprover från undersökningar av neolitiska boplatzlämningar. Proverna innehåller kol från ek, hassel, tall och rönn eller oxel. Inga tecken i kolet tyder på att det kommer från rötter, det ser ut som vanlig stamved.

Analysresultat

Anl.	ID	Anläggnings- typ	Prov- mängd	Analyserad mängd	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Övrigt
2	2	Kokgrop	0,4g	<0,1g 9 bitar	Tall 9 bitar	Tall 25mg	
2	3	Kokgrop	2,7g	0,5g 15 bitar	Tall 15 bitar	Tall 18mg	
3	29	Härd	4,4g	0,3g 8 bitar	Ek 8 bitar	Ek 45mg	
5	34		0,1g	0,1g 11 bitar	Ek 11 bitar	Ek 14mg	
6	38	Kokgrop	6,6g	8 bitar	Ek 6 bitar Hassel 1 bit Rönn/Oxel 1 bit	Hassel 11mg	
6	39	Kokgrop	18,5g	2,0g 16 bitar	Ek 7 bitar Hassel 7 bitar Rönn/Oxel 2 bitar	Hassel 185mg	
8	41	Härd	0,5g	0,1g 14 bitar	Ek 14 bitar	Ek 21mg	

Erik Danielsson/VEDLAB
Box 178
791 24 FALUN
Tfn: 070 34 00 645
E-post: vedlab@vedlab.se
www.vedlab.se

De här trädslagen förekom i materialet

Art	Latin	Max ålder	Växtmiljö	Egenskaper och användning	Övrigt
Ek	<i>Quercus robur</i>	500-1000 år	Växer bäst på lerhaltiga mulljordar men klarar också mager och stenig mark. Vill ha ljus, skapar själv en ganska luftig miljö med rik undervegetation med tex hassel.	Hård och motståndskraftig mot väta. Båtbygge, stängselstolp, stolpar, plogar, fat. Energirik ved ger mycket glöd.	Ekollonen har använts som grisfoder. Trädet har ofta ansetts som heligt. Man talar ofta om 1000-års ekar men de är sällan över 500 år.
Hassel	<i>Corylus avellana</i>	60 år	Ganska krävande på jordmån. Vill gärna ha ljus men tål beskuggning tex i eskog	Bildar lätt långa raka sega spön som använts till korgar och tunnband	Vanligt träd på lövängar
Sorbus Rönn Oxel	<i>Sorbus sp.</i> <i>Sorbus aucuparia</i> <i>Sorbus intermedia</i>	120 år	Anspråkslös vad gäller jordmån men ljuskrävande	Hård och stark men känslig för röta. Räfspinnar, lieorv, yxskaft, skidor	Bark kvistar och löv till kreatursfoder. Bär till sylt mm Rönn och oxel går ej att skilja med vedartsanalys. Oxeln växer upp till Värmlands-Upplandsgränsen.
Tall	<i>Pinus silvestris</i>	600 år	Anspråkslös men trivs på näringsrika jordar. Den är dock ljuskrävande och blev snabbt utkonkurrerad från de godare jordarna när granen kom	Stark och hållbar. Konstruktionsvirke, stolpar, pålar, båtbygge, kärl (ej för mat) taksån, tjärbloss, träkol, tjärbränning	Underbarken till nödmjöl, årsskott kokades för C-vitaminerna. Även som kreatursfoder

Uppgifter om maximal ålder, växtmiljö, användning mm är hämtade ur: Holmåsén, Ingmar Träd och buskar. Lund 1993. Gunnarsson, Allan Träden och människan. Kristianstad 1988. Mossberg, Bo m.fl. Den nordiska floran. Brepol, Turnhout 1992.

Vedartsanalysen görs genom att studera snitt- eller brottytor genom mikroskop. Jag har använt stereolupp Carl Zeiss Jena, Technival 2 och stereomikroskop Leitz Metalux II med upp till 625 gångers förstoring. Mikroskopfoton är tagna med Nikon Coolpix 4500. Referenslitteratur för vedartsbestämningen har i huvudsak varit Schweingruber F.H. Microscopic Wood Anatomy 3rd edition och Anatomy of European woods 1990 samt Mork E. Vedanatomi 1946. Dessutom har jag använt min egen referenssamling av förkolnade och färska vedprover.